

Анализ

на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги през 2024 г. на територията на ТП ДГС Омуртаг

I. Увод

На територията на ТП ДГС Омуртаг основен вид дейност през 2024 година се явява дърводобива. На второ място е заложено изпълнението на лесокултурните дейности. В по-малък процент от дейността е засегнато добива на НДГП и се ограничава само в събирането на такси за ползване на НДГП по приложение 1, чл.81, ал.1, т3 .

В ловностопанско отношение по голяма част от площта се стопанисва от ловните дружинки разпределини в две ловни сдружения – „Сокол 2001” гр.Антоново и „Хан Омуртаг 2001” гр.Омуртаг. Държавния дивечовъден участък (ДДУ) „Голямо Доляне”, представлява другата част от площта и се стопанисва от „ММ КОМЕРС” ЕООД гр. София.

II. Анализ на негативните въздействия

При извършване на горско- и ловностопанските дейности и мероприятия съществува предпоставка за създаване на различни типове негативни външни ефекти. Тези типове по принцип могат да са в две групи:

1. Негативен екологичен ефект – Такива са различни замърсявания на околната среда в следствие на горскостопанските дейности; унищожаване и/или влошаване на видове организми, групи и популации на видове; унищожаване и/или влошаване на екосистеми; различни негативни въздействия върху водните ресурси; свлачища; увреждане на горски пътища; уплътняване и ерозия на почвата; залесяване с неподходящи и разпространение на инвазивни видове; увеличаване на риска от горски пожари; влошаване здравословното състояние на насажденията; намаляване на устойчивостта на насажденията и екосистемите по отношение на биотични и абиотични фактори; трансформация на горски в негорски територии и други.
2. Негативен социален ефект – Социалния ефект обхваща незадоволяване нуждите на местното население с дървесина; ограничаване ползването от НДГП; ограничаване достъпа до горските територии; нарушаване правата на собственост и ползване; нанасяне на имуществени щети; негативно въздействие върху пътната инфраструктура, водопреносната и електропреносната мрежа и върху водоизточници; негативно въздействие върху обекти важни за местните общности (туризъм, рекреция, образование, места с историческо значение, места за религиозни и/или културни средища /събори и други); негативни въздействия върху ловностопанските дейности на местните общности и други.

III. Анализ на положителните въздействия

Общата територия на ТП ДГС Омуртаг по ГСП от 2023 г. е 32233,8 ха. и включва: Държавна горска територия; Общинска горска територия; горска територия частна на физически лица; горски територии на частни юридически лица и Съсобственост.

От тях 19437,2 ха. представлява Държавна собственост като по голяма част от територията е разположена в равнинно-хълмистата и хълмисто-предпланинската част на Дунавската равнина. Тук преобладават ниските и заоблени била и хълмове, а доловете са силно врязани със стръмни и много стръмни брегове. Южната и югоизточната част на стопанството обхващат най северните разклонения на Източна Стара планина-част от Лиса планина. Релефът тук е типично нископланински. Разнообразието на релефа, почвените характеристики, и климата обуславят богатото и

значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни както в икономически така и в екологичен и социален аспект. Те поддържат богат растителен и животински свят и имат важна водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

За постигане на положителни въздействия през 2024 година на територията на ТП ДГС Омуртаг се извършиха следните горскостопански дейности:

1. Възобновяване:

- Залесяване – на територията на стопанството през 2024г. няма залесяване
- Попълване на горски култури- 62 дка.
- Отглеждане на горски култури – 388 дка.

2. Стопанисване:

- Отгледни сечи – 3601 дка. В т. ч. осветления 133 дка.
- Подпомагане на естественото възобновяване (ПЕВ), през годината е извършено на площ – 481 дка.
- Маркиране на ЛФ 2025 г. – 49840 м³ стояща маса.

3. Дърводобив:

- Дърводобив – добити са 32309 пл.м³ лежаща маса.
- По сортименти са добити при сечта: Едра – 7254 пл.м³; Средна – 5361 пл.м³; Дребна – 550 пл.м³; Дърва – 19144 пл.м³.

4. Ловностопански мероприятия и странични ползвания:

- Ловностопански мероприятия – За предотвратяването и разпространението на АЧС на територията на стопанството са изразходвани 1164 лв.
- Недървесни горски продукти – за годината са издадени 5бр. разрешително по приложение 1, чл.81, ал.1 а именно: Великденче-200кг.; Цвят глог- 7000кг.; Глухарче- 500кг.;Бял бърз цвят – 100кг; Липов цвят – 4000кг; Листа липа – 1000кг.;
- Лесозащита и противопожарни мероприятия:
- Защита на горските територии - подадени са 14 бр. сигнални листи относно санитарното състояние на горите и са предприети съответните мерки по тях.
- Противопожарни мероприятия – са изразходвани 2306 лв. за потушаване на горски пожари които са четири на брой.

5. Охрана на горите: Съставени - 40 бр. акта, в т.ч. по ЗГ - 40 бр. и са съставени 28бр. констативни протокола от които 8бр. са подадени РП гр. Търговище.

Горскостопанските мероприятия отнасящи се до дърводобив са залегнали в различни процедури и се извършват от външни изпълнители. За намаляване на отрицателните външни социални и екологични ефекти в договорите с фирмите извършващи дърводобив на територията на стопанството са предвидени срокове за временно спиране на добива и транспортирането на дървесина, така че да не се възпрепятстват други дейности като сватбуване на дивеча, опазване на токовища и добив на недървесни продукти. Сроковете са съобразени със ЗЛОД и определени по видове дивеч за всяко едно насаждение по обекти.

Ловностопанските мероприятия – площите се стопанисват от ловните дружинки, а ДДУ от „ММ КОМЕРС“ ЕООД гр. София.

Охраната на горите, лесозащитните и противопожарните мероприятия се осъществява със служители на стопанството, а лесокултурните мероприятия включващи възобновяването и стопанисването от временни сезонни работници .

Всички горскостопански мероприятия, които се извършват на територията на стопанството са залегнали в различните процедури и ГСП. Те са проектирани съгласно националното законодателство и изискванията на националния FSC стандарт, с цел

предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните негативни екологични и социални въздействия.

При изпълнение на горскостопанските и ловностопанските мероприятия в ТП ДГС Омуртаг може да посочи следните примери за позитивни екологични и социални ефекти:

- Горите във вододайните зони се стопанисват така, че да осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.
- Микроклимата в района не се влияе от изведените сечи.
- Горите се стопанисват по подходящ начин с цел осигуряване и поддържане на генетичното и биологично разнообразие от видове.
- Местообитанията се запазват, като в увредените площи от биотични и абиотични фактори се предприемат мерки за залесяване и подпомагане на естественото възобновяване.
- При залесяване се използват само местни видове, като семената се добиват от семепроизводствените градини на стопанството и фиданки от сертифицирани разсадници.
- Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охрана на горските територии.
- Задоволява в максимална степен нуждите от дървесина, лов и събирането на НДТ на местните общности.
- Стопанството осигурява достъп до гората за рекреция и туризъм на населението.
- Съществуващите горски пътища, чешми и др. се поддържат в добро състояние за осигуряване на по добър достъп с цел туризъм и почивка.
- Редовно се осъществяват съвместни дейности във връзка с честванията на седмица на гората с деца от детски градини и училища, съвместно с общината се провеждат кампании по почистване на горските територии.
- Осигуряват се работни места, както и обучения на служителите и работниците.
- Осигурява се информация на заинтересованите страни.
- Подпомагат се местните общности в критични ситуации като гасене на пожари, разчистване на пътища и други.

Анализът от извършеното наблюдение показва, че горите на територията на ТП ДГС Омуртаг са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях.

Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листи се изпращат в Лесозащитна станция - Варна. Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане до минимум на почвената ерозия. В насажденията с изведени сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина.

Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовете за предварителна идентификация на ключови елементи и технологични планове, са дадени препоръки, които се спазват.

Проведените лесокултурни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Вследствие на изведените сечи върху подраства са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са съвсем незначителни.

Мониторинга обхваща и естественото възобновяване на горите на територията на ТП ДГС Омуртаг. Това оптимално възобновяване отговаря на екологичните фактори на местообитанията и типа гора в района и предполага по висока продуктивност на гората.

С оглед положителните резултати от анализа ТП ДГС Омуртаг приключва годината с висока оценка на ефективност и продуктивност на стопанството.

Изготвил: ..... У. 59 от 33 12 .....
У. 59 от 33 12 спец. ловно-стопанств. ТП ДГС Омуртаг/

Проверил: У. 59 от 33 12
/инж. / зам. директор/